

MEMÒRIA ICIF 2023

ICIF del Consell Comarcal del Baix Ebre

Consell Comarcal
del Baix Ebre

Terres de l'Ebre
Acol·liments
Adopcions

ÍNDEX

1.	Introducció	2
2.	Famílies col·laboradores	5
3.	Acolliment en família aliena	7
4.	Adopcions nacionals	15
5.	Adopcions internacionals	18
6.	Conclusions	19

INTRODUCCIÓ

La ICIF CCBE, pertany al Consell Comarcal del Baix Ebre. El ventall de tasques i serveis públics que gestiona i coordina el Consell Comarcal del Baix Ebre és ampli i transversal. Una sèrie de serveis que repercuteixen en el dia a dia de moltes persones de la comarca i que, malgrat no siguin quotidians per a tothom, no deixen de tenir un pes específic per a entendre el progrés que ha experimentat la nostra comarca en els darrers anys.

El Pla d'Actuació Comarcal (PAC) 2023-2026 del Consell Comarcal del Baix Ebre, aprovat pel ple de la Corporació el 30 de desembre de març de 2022, és un programa quadriennal que estableix els serveis, les activitats i les obres que s'han de dur a terme en l'àmbit de les competències assignades. Es tracta d'un full de ruta per a l'acció política i tècnica de la institució comarcal que millora el model de gestió existent. El PAC està concebut com a un document dinàmic i obert a la seva permanent adaptació a necessitats de la comarca i s'ha elaborat amb el consens i participació de totes les parts implicades.

Pel que fa als eixos estratègics del PAC es basen en l'eficiència i l'eficàcia, és a dir aconseguir els objectius plantejats mitjançant la racionalització i utilització dels recursos disponibles; la interrelació i cooperació per fomentar la col·laboració entre entitats públiques i privades; la cohesió social, per fer del Baix Ebre una comarca integradora on s'apliquen polítiques que garanteixen l'atenció a les persones; la dinamització econòmica, per impulsar l'activitat empresarial i l'ocupació digna i la sostenibilitat, el compromís amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 de Nacions Unides per promoure un model de creixement econòmic i social que garanteixi les necessitats actuals sense posar en risc els recursos i necessitats futures.

La ICIF pertany a l'Àrea dels Serveis a les Persones, dins de la Cartera de Serveis Socials. La finalitat principal del CCBE és estar al servei i al costat de les persones. Les accions que es deriven de l'àrea compleixen amb aquesta finalitat i presten un valor afegit a la ciutadania del Baix Ebre. I en el cas de la ICIF són les famílies i els infants de les 4 comarques de l'Ebre, atès que és un servei de caràcter supracomarcal.

INTRODUCCIÓ

El CCBE té una llarga trajectòria en atenció a la infància que es troba en situació de desemparament. L'any 1990 es va implantar l'EAIA (Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència), posteriorment la ICIF (Institució Col·laboradora d'Integració Familiar) i el SIFE (Servei d'Integració en Família Extensa), sempre en vocació de servei de la comarca del Baix Ebre, però també quan ha estat oportú de les comarques de l'Ebre.

La ICIF del CCBE es va constituir l'any 2006, gairebé coincidint amb el desplegament de l'Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció (ICAA) a Terres de l'Ebre. Aquests 17 anys d'història estan plens de reptes, canvis i l'esforç de molts professionals per fer de la ICIF un servei compromès en la infància i en les seues necessitats.

En aquests anys s'ha anat ampliant la plantilla de professionals per donar un servei seriós i proper als infants i famílies. L'ICAA mitjançant els successius convenis amb el CCBE ha anat incrementant la dotació econòmica proporcionalment a l'augment de la tasca d'acolliments i adopcions de la ICIF.

OBJECTIU PRINCIPAL DES DE L'INICI

Disposar de famílies d'acollida suficients per a que els nens del territori poguessin gaudir del recurs d'acolliment al territori.

Aconseguit i ampliat donant resposta a infants d'altres territoris

1 Cordinadora
1 Administrativa
1 Psicòloga
1 Pedagoga
4 Treballadores Socials

EQUIP ACTUAL

7 professionals a jornada sencera
1 professional al 50% de la jornada

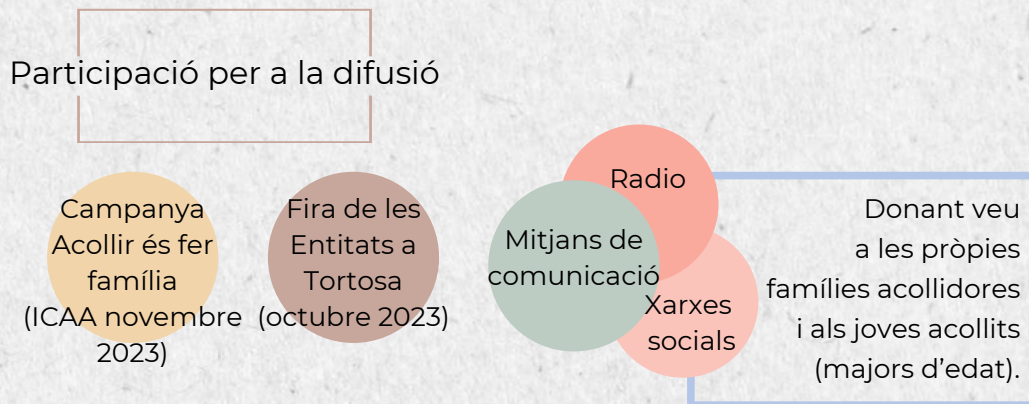
La ICIF del CCBE té un conveni de col·laboració entre l'ICAA i el CCBE en matèria de preparació i valoració de les famílies sol·licitants d'adopció internacional, formació i valoració de les famílies sol·licitants d'acolliment en família aliena sense finalitat adoptiva i el corresponent seguiment i la preparació i la valoració dels sol·licitants d'adopció de menors tutelats per la Generalitat de Catalunya i el corresponent seguiment.

L'any 2023, ha estat un any de canvis a nivell d'equip, atès que a l'Administració s'han fet processos d'estabilització laboral i ens han afectat directament amb la composició de l'equip. En dos casos els professionals que van assolir l'estabilització no havien treballat a la ICIF en anterioritat. A més, també es van produir baixes per maternitat i una excedència per càrrec electe.

INTRODUCCIÓ

Una part rellevant es la de difondre i sensibilitzar a la població d'arreu del territori per aquest fet la ICIF ha participat de diferents esdeveniments

Estem convençuts que els infants necessiten un sistema de protecció amable, que posila mirada amb el nen, amb les seves necessitats, que abandoni la tendència de la mirada adulta, valent i compromès. Per això, ens calen adults, acollidors, pares adoptants preparats, formats, generosos que puguin oferir una parentalitat suficientment sana, on la qualitat de les relacions interpersonals ajudi als infants a sostenir-se i créixer de forma segura, acompanyant-los en la criança.

No voldríem obviar que ens calen serveis i tècnics formats i il·lusionats per treballar en les famílies biològiques, donant-los suport i apostant per la millora de la seva situació sempre que es pugui sense oblidar que els nens necessiten... La qualitat dels serveis i per tant, la continua revisió dels processos emprats i de la opinió dels afectats (infants, famílies, joves, tècnics), és una bona forma de no desviar-se de la realitat i impulsar accions que serveixen per millorar. La ICIF ha participat en les enquestes, qüestionaris que ens han requerit des de l'ICAA/DGAIA sempre amb una actitud de canviar en la mesura del possible les coses que no acaben de funcionar del tot bé, els suggeriments.

FAMÍLIES COL·LABORADORES

A dia d'avui, hi ha molts infants que es troben ingressats en Centres Residencials d'Acció Educativa (CRAE). Aquests centres donen cobertura a les necessitats bàsiques, emocionals, relacionals, d'aprenentatge, socials... d'aquests menors en un context professional especialitzat i permanent, que reproduïx el màxim possible les condicions d'una llar. Però aquests infants i joves necessiten poder complementar el seu procés amb un model de relació afectiva diferent, ja que no han tingut l'oportunitat de conviure en un ambient familiar estable i enriquidor.

Aquest ambient i model complementari el poden trobar en una família col·laboradora.

Els objectius del programa família col·laboradora són:

Integrar determinats infants i adolescents com a complement del seu procés educatiu amb famílies alienes durant els caps de setmana i vacances

Oferir als infants i adolescents un nucli petit com es la família on la col·laboració, l'ajut i el respecte possibilitin experiències que permetin el coneixement del que suposa una relació i un ambient familiar

Aquest tipus d'acolliment de cap de setmana i vacances està destinat a infants i adolescents a partir de 9 anys. Les famílies comparteixen el seu temps lliure i un entorn familiar, per poder ajudar a aquests infants en el seu procés de formació integral oferint-los un suport emocional i afectiu.

Des de la ICIF Terres de l'Ebre ens encarreguem de la valoració de les famílies que sol·liciten ser famílies col·laboradores i de fer el seguiment d'aquestes col·laboracions juntament amb els CRAES.

La valoració segueix el següent circuit:

Sessió informativa

Estudi Psicosocial, per conèixer la persona sol·licitant o família i confirmar la idoneïtat o no per tenir cura d'un infant. El procés consta de mínim dues entrevistes i una visita a domicili. Tot el procés queda recollit en un informe psicosocial.

FAMÍLIES COL·LABORADORES

Normalment ens trobem en dos tipus de sol·licituds a l'hora de demanar ser família col·laboradora:

Famílies que ja coneixen al menor que es troba ingressat en un centre i que coincideix amb els seus fills a escola, a una extraescolar...

Famílies que no coneixen a cap nen i estan oberts a la coneixença

Durant l'any 2023 a les Terres de l'Ebre hem tingut un total de 10 famílies dintre del programa de famílies col·laboradores. Amb 10 infants amb Pla d'estada actiu.

D'aquestes 10 famílies ens trobem en la circumstància que en 5 d'elles un dels membres es dedica al món social i 2 al món de la educació. S'han rebut 6 sol·licituds noves, que han estat totes valorades.

La procedència actual dels menors en famílies col·laboradores son de: CRAE Carrilet(Deltebre) Centre Coll de l'Alba (Tortosa)CRAE Creixent (Amposta) Pis assistit Illa de l'Ebre (Amposta) Pis assistit La Ràpita (La Ràpita).

Aquest any 2024 s'han obert dos CRAES, un a Alcanar i l'altre a Tortosa, amb els que es té previst també poder coordinar-nos per tal d'engegar quan sigui possible el programa de famílies col·laboradores.

Al llarg d'aquest any hem rebut 1 sol·licitud de baixa al programa per part d'una família que col·laborava amb una nena, però per canvis en la família que els obligaven a desplaçar-se més els caps de setmana, van decidir deixar-ho, i dues baixes d'infants per majoria d'edat, tot i aquesta majoria d'edat la relació entre la família i el noi ha continuat.

De vegades aquestes col·laboracions no estan exemptes de dificultats, molts cops aquests nens mostren problemes d'autoestima ,de regulació emocional i de confiança en ells mateixos, els costa autoafirmar-se (falta d'iniciativa, d'opinions o preferències, canvis d'humor i d'idees...) això comporta alguns cops haver de fer una aturada en les sortides tant pel bé del nen com per la família col·laboradora i poder reemprendre-ho quan sigui més profitós per totes les parts.

ACOLLIMENTS EN FAMÍLIA ALIENA

El passat mes d'octubre del 2023 es va llençar la nova campanya d'acolliments amb el lema "**Acollir és fer família**", la qual es va anar promocionant per tota Catalunya. A les Terres de l'Ebre, en concret a Amposta, es va presentar la campanya el 28 de novembre del 2023.

En aquesta hi van assistir-hi famílies que actualment tenim tant a la borsa com les que ja disposen d'un acolliment, així com també s'hi van poder observar entre els assistents algunes famílies interessades en l'acolliment.

Durant la presentació, van participar en un col·loqui 3 famílies acollidores de les Terres de l'Ebre; una família d'acolliment d'urgència i diagnòstic, una família d'acolliment permanent i, una família d'acolliment d'UCAE. A més també hi va participar una noia major d'edat, la qual havia estat acollida en anterioritat explicant el seu paper dintre de l'acolliment, les dificultats que es troben en aquest procés i també la part bonica de l'acolliment.

El Departament de Drets Socials defineix l'acolliment familiar com un gest **altruista i desinteressat** que proporciona un entorn d'estimació, tendresa, comprensió, atenció i dedicació a un infant que ho necessita **durant un temps determinat**.

L'acolliment familiar és una mesura administrativa que es porta a terme quan els infants no poden viure en la seva família biològica degut a diferents circumstàncies que fan que no puguin tenir-ne la cura adequada, i per tant, n'assumeix la tutela l'administració.

Durant el procés d'acolliment, la família acollidora ofereix un entorn amb totes les característiques que necessita un infant per créixer i desenvolupar-se. És una mesura temporal per oferir als infants el millor entorn possible per créixer fins que la seva família biològica resolgui els problemes que li impedeixen ocupar-se'n.

Ser família acollidora dona l'oportunitat d'estimar, educar i donar seguretat a un infant que ho necessita, tot fent les funcions que temporalment no pot fer la família d'origen.

L'Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció (ICAA) encomana la valoració, seguiment i acompanyament durant aquest acolliment a la Institució Col·laboradora d'Integració Familiar (ICIF).

Aquest encàrrec es desenvolupa sota els paràmetres d'una atenció de qualitat, responsabilitat i ètica vers les famílies/persones que sol·liciten fer un acolliment o que ja ho estan fent, així com vers els menors acollits.

L'interès dels infants o adolescents és la màxima prioritat en la pràctica professional de la ICIF. El principal objectiu és desenvolupar les funcions per integrar els infants tutelats per la DGAIA amb proposta d'acolliment en família aliena.

ACOLLIMENTS EN FAMÍLIA ALIENA

Les funcions de la ICIF en l'àrea d'acolliment familiar amb família aliena són:

Promoció de l'acolliment

Formació de les famílies acollidores candidates.

Valoració i preparació de famílies que han sol·licitat l'acolliment familiar d'un infant.

Recerca de famílies acollidores per al menor proposat en mesura d'acolliment en família aliena.

Preparació del nen per l'acolliment juntament amb l'EAIA i el CRAE.

Portar a terme l'acoblament del menor en la família d'acollidora mitjançant l'equip especialitzat.

Seguiment dels infants per tal que tinguin un lloc adequat, gaudint de la continuïtat i estabilitat que necessiten durant l'acolliment.

Mantenir, sempre que sigui idoni, la relació amb els seus pares biològics, atenent a l'interès superior del menor.

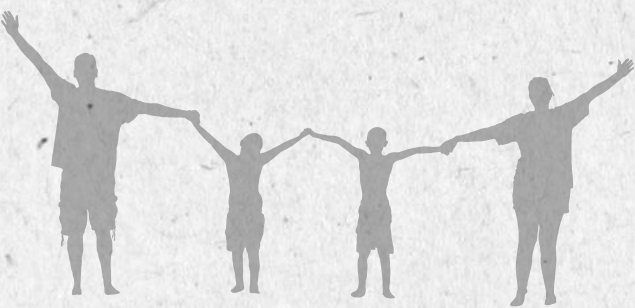
Redacció d'informes semestrals vers el menor per tal d'informar a l'ICAA.

Col·laborar en la gestió del finançament del servei prestat per les famílies acollides.

Coordinacions amb els diferents serveis implicats (EAIA, escola, CDIAP, EAP, etc.).

Realitzar els intercanvis del menor entre la família d'acollida i la família biològica per realitzar visites amb els progenitors.

Supervisió de visites dels menors en acolliment permanent amb els seus progenitors.

ACOLLIMENTS EN FAMÍLIA ALIENA

Els infants i els joves que esperen ser acollits es situen en un ampli ventall d'edats: de 0 a 18 anys. Estan tutelats per la Direcció General d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (DGAIA), mentre la seva família d'origen no se'n pot fer càrrec.

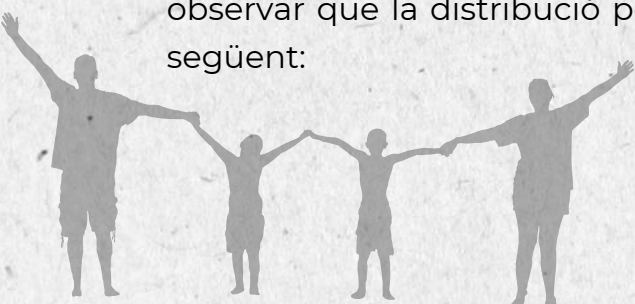
Al 2023
64 menors
acollits
(11 iniciats aquest
mateix any)

L'acolliment en família aliena, sense finalitat adoptiva i segons la normativa vigent, és la mesura que implica atorgar la guarda d'un infant a una persona o nucli familiar que contrau l'obligació de cuidar-lo per un temps, amb la finalitat d'integrar-lo en una vida familiar que substitueixi temporalment la seva pròpia.

Quan pels motius que sigui, els pares no poden assumir o exercir la potestat dels fills, serà l'administració qui assumirà de manera immediata i supletòria la tutela d'aquests infants, i delegarà la seva guarda en el director/a d'un centre o bé en una família acollidora.

L'acolliment familiar en família aliena seria la resposta a la separació d'un nen o nena de la seva família biològica. Legalment aquesta mesura s'ha d'aplicar quan es preveu que el desemparament o la necessitat de separació de la família pròpia seran transitoris o quan, tot i havent-hi els requisits per a l'acolliment preadoptiu, aquest no s'hagués pogut constituir.

D'aquests 64 nens en acolliment en família aliena durant l'any 2023 podem observar que la distribució per mesura tècnic-administrativa protectora es la següent:

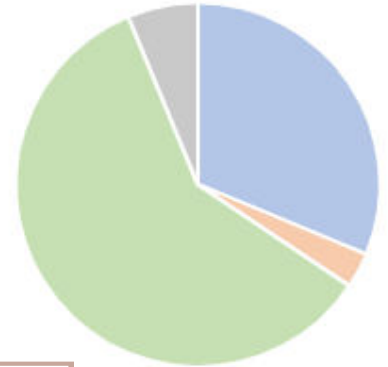

ACOLLIMENTS EN FAMÍLIA ALIENA

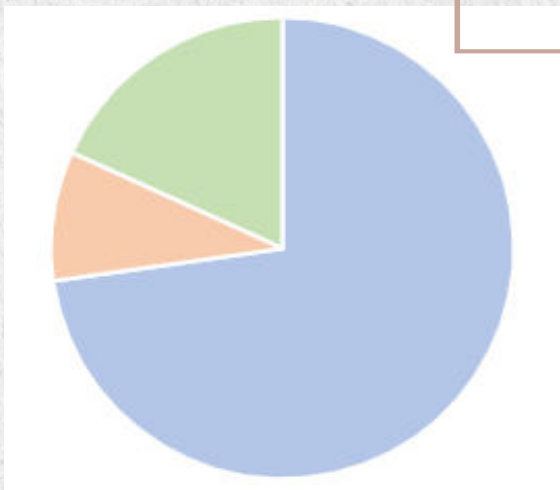
En aquest 2023 hem tingut:

- 20 infants en acolliment d'urgència i diagnòstic.
- 2 infants en acolliment simple.
- 38 infants en acolliment permanent.
- 4 infants en acolliment UCAE.

Acolliments al 2023

- Acolliment d'urgència i diagnòstic
- Acolliment Simple
- Acolliment Permanent
- UCAE

Tipologia de nous acolliments 2023

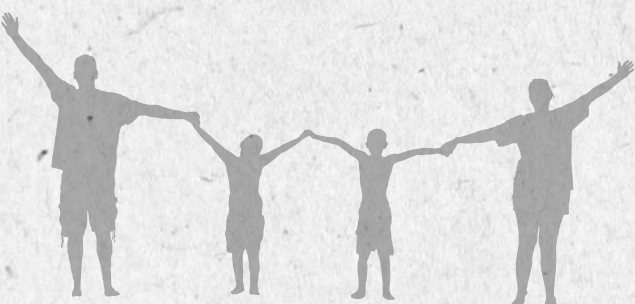
Dels 64 nens acollits, durant l'any 2023 han hagut 11 acolliments nous.

- 8 han sigut d'urgència i diagnòstic.
- 1 acolliment simple
- 2 acolliments permanents.

El mes de més acolliments de 2023, el Febrer amb 54 acolliments en actiu

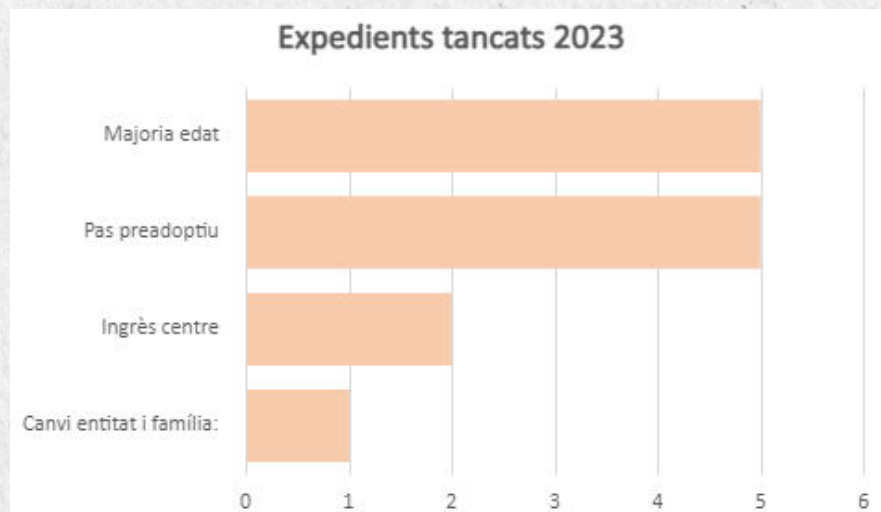
Per tant podem veure que el major nombre d'acolliments realitzats durant l'any 2023 són acolliments d'urgència i diagnòstic, que si bé es cert són els acolliments de més curta durada i que per tant hi ha més fluctuacions en aquest àmbit.

A més a més, durant el 2023 s'han registrat 13 finalitzacions, un nombre significativament alt, de nens en mesura tècnic-administrativa d'acolliment en família aliena.

ACOLLIMENTS EN FAMÍLIA ALIENA

D'aquest total de 13 baixes d'infants acollits a la ICIF de les Terres de l'Ebre, es destaca que la **majoria d'edat** i el pas a l'**acolliment preadoptiu** té valors notablement superiors respecte als infants que han ingressat a un centre de menors o han canviat d'entitat i família.

A més a més, aquests **5 joves** que han complert la majoria d'edat, en coordinació amb l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de referència, s'ha realitzat l'acompanyament i la **derivació al ASJET** amb els informes que corresponents.

Procedència expedients oberts 2023

- Baix Ebre 3
- Ribera Ebre 3
- Montsià 4 (1 Ucraïna)
- Barcelona 1

3 d'aquests expedients són per canvis de mesura i família.

La procedència territorial dels infants es relativament equitativa i no hi ha gaires diferències d'un territori a l'altre.

Un expedient procedent de Barcelona que retorna a la seva demarcació.

Un ingrés a un CRAE per tal de facilitar la proximitat en la família biològica i continuar amb el treball professional.

Un segon ingrés a un CRAE per criteris tècnics d'un adolescent amb un comportament disruptiu.

ACOLLIMENTS EN FAMÍLIA ALIENA

FAMÍLIES D'ACOLLIDA

Ser família acollidora dona l'oportunitat d'estimar, educar i donar seguretat a un infant que ho necessita, tot fent les funcions que temporalment no pot fer la família d'origen.

Les famílies d'acollida hauran de proporcionar una criança terapèutica, ser **tutors de resiliència** amb els nens que acullin. Aportant **suport incondicional**, vinculació afectiva, empatia, confiança, capacitat per assimilar noves experiències i ajudar a resoldre problemes, procurant estimular-los i gratificar-los afectivament amb els seus èxits.

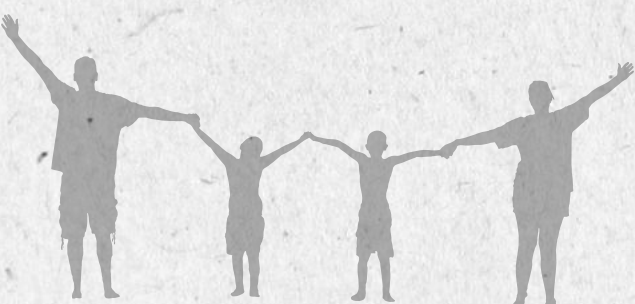
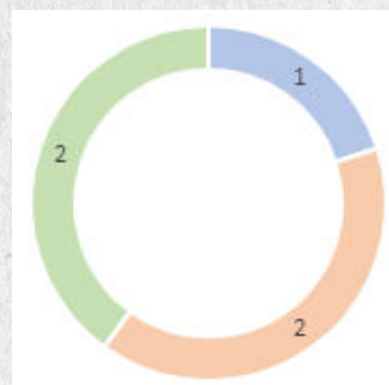
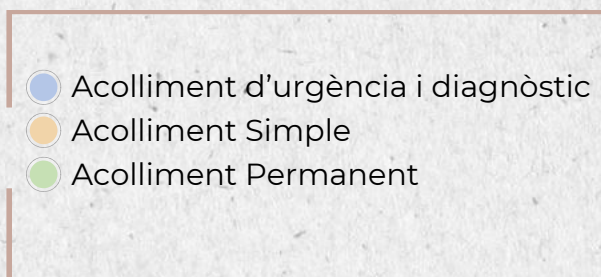
La família acollidora ha de vetllar per la formació i el desenvolupament integral de l'infant.

Aquest any 2023, la ICIF de les Terres de l'Ebre ha realitzat un total de 14 informatives sobre l'acolliment.

- D'aquestes informatives realitzades, 7 varen formalitzar i presentar la sol·licitud per iniciar el procés de ser família d'acollida.
- D'aquestes 7 sol·licituds rebudes, dues han sigut baixa; una per malaltia durant el procés i l'altra perquè no aporta els documents requerits.

Després de realitzar la formació i el posterior procés de valoració per a ser famílies d'acollida, 5 noves famílies han entrat a la borsa de famílies d'acollida durant el 2023.

La tipologia d'aquests acolliments iniciats han sigut les següents:

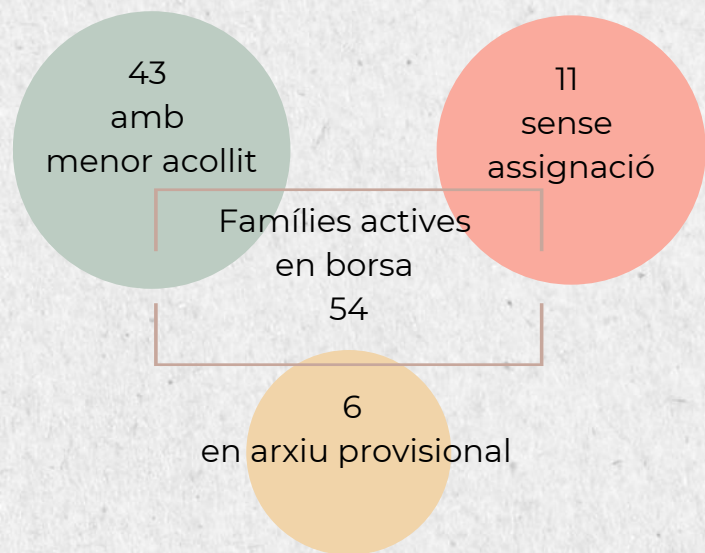

ACOLLIMENTS EN FAMÍLIA ALIENA

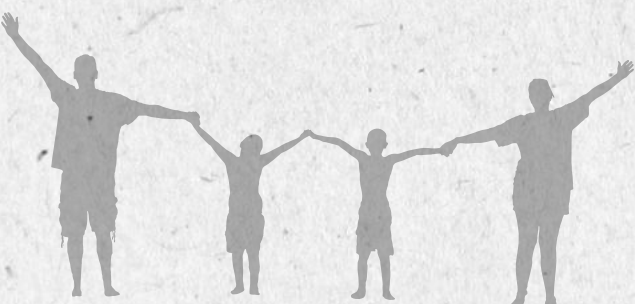
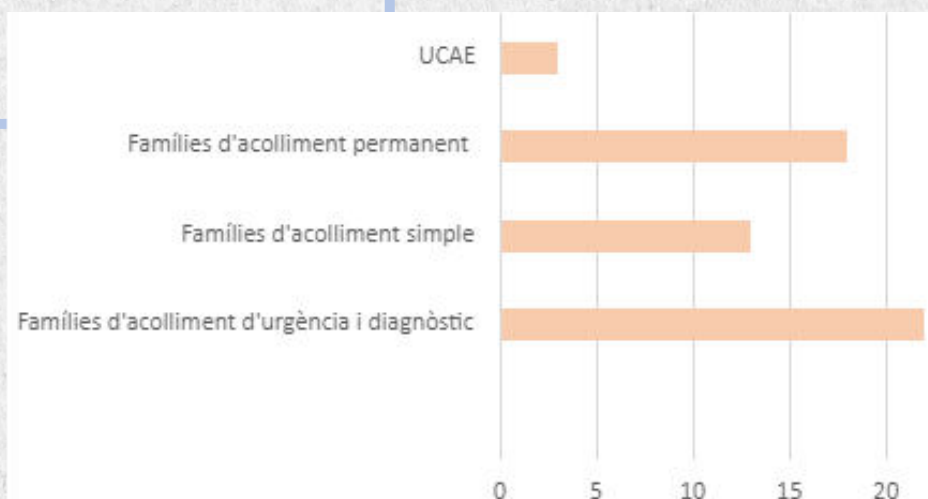
D'aquestes noves famílies, 4 han realitzat el seu primer acolliment en el mateix 2023; moment en el qual han iniciat el seu camí en el món de l'acolliment familiar en família aliena.

SITUACIÓ ACTUAL DE LA BORSA DE FAMÍLIES D'ACOLLIDA DE LES TERRES DE L'EBRE

Actualment, aquesta ICIF té un total de 54 famílies en borsa valorades com idònies per tal d'acollir un infant en les diferents mesures tecnico-administratives protectores.

Tipus de famílies d'acollida en borsa l'any 2023

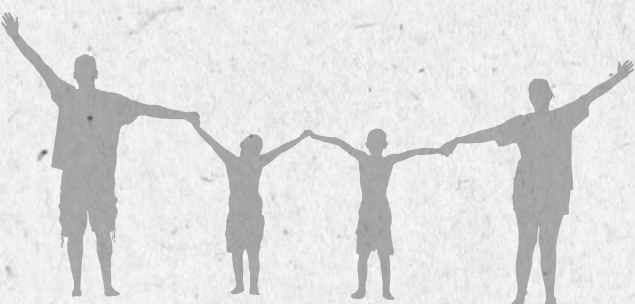

ACOLLIMENTS EN FAMÍLIA ALIENA

Podem observar que durant el 2023, a la borsa de famílies d'acollida de les Terres de l'Ebre el major nombre de famílies són d'acolliment d'urgència i diagnòstic.

Pel que fa a l'acolliment simple el nombre es menor i quasi en totes les ocasions comparteixen l'opció de ser famílies d'acolliment d'urgència. Aquest fet és degut a que les situacions administratives dels infants s'allarguen més temps del possible respecte al que marca la pròpia llei (de 6 mesos a 1 any en l'acolliment d'urgència i diagnòstic) i els EAIA de referència d'aquests menors, donades les circumstàncies, no veuen viable un canvi de mesura a acolliment permanent. Per aquest motiu algunes famílies d'acollida decideixen acompanyar l'infant mentre no es resol la seva situació i s'estableix una mesura definitiva.

El nombre de famílies de permanent és alt degut a la prevalença de la mesura en el temps.

ADOPCIIONS NACIONALS

Si fem un anàlisi qualitatiu i quantitatiu de les dades estadístiques de l'adopció nacional de l'any 2023 a la ICIF del Consell Comarcal del Baix Ebre, i tenint en compte els resultats presentats d'altres memòries, podem dir que la resposta que es dona a les demandes que fan les famílies que es troben en la mesura administrativa d'acolliment preadoptiu, així com també les famílies adoptives que tenen l'adopció plena, es centra principalment en **treballar els orígens i la història de vida** dels infants adoptats. També se'ls dona a conèixer quins són els dèficits del menor adoptat/da, tenint en compte les afectacions del trauma durant la primera etapa de la infància, que possiblement no coincideixi amb el seu fill/a idealitzat/da, davant una maternitat i paternitat adoptiva. L'experiència professional ens porta a concloure que si les futures famílies adoptives durant els seguiments segueixen les orientacions que es fan per part dels tècnics, quan arriba l'etapa de l'adolescència, que és un moment important en la construcció de la identitat del menor adoptat, aquest serà capaç de fer una **bona cohesió entre les dues famílies**, la biològica i l'adoptiva i ell/a mateix/a serà capaç de trobar la resposta a les seves necessitats emocionals.

Durant els cursos de formació i posterior valoració cada cop més ens adonem de la necessitat de treballar amb exclusivitat el perfil del o la menor, ja que les famílies arriben a la formació amb un concepte de l'adopció que no encaixa amb la realitat en la que ens trobem en l'actualitat i hi ha cops que els costa acceptar els antecedents de les famílies biològiques.

Tot i aquesta necessitat i resposta que s'intenta donar d'acompanyament des de la nostra ICIF, hem de dir que al nostre territori no gaudim d'un servei de post-adopció i per tant se'ls ha de derivar al territori més proper.

Durant el procés d'acolliment preadoptiu, **es treballa en xarxa** amb equips interdisciplinaris especialitzats com l'EAP, escola, CDIAP, etc ... amb la finalitat de donar a conèixer quines són les necessitats dels infants en acolliment preadoptiu, quin és el seu estat emocional i quins són els estressos que els pot arribar a provocar certa desregulació a conseqüència del trauma viscut durant l'etapa primerenca. Tanmateix acompanyar als propis infants i a les seves famílies adoptives en el seu procés d'aprenentatge tant social, familiar com personal que comporta la criança terapèutica. Com a finalitat educativa i com a pares adoptius hauran d'**empatitzar i reparar** les interferències que puguin anar apareixent en la seva adaptació, vinculació amb la seva família adoptiva, entorn social i en la consolidació de la pròpia filiació. No hem d'oblidar que amb la tasca tècnica dels professionals implicats en el procés adoptiu s'ha d'aconseguir que aquests infants aconseguixin un **equilibri òptim** dintre la seva criança i història de vida.

ADOPCIIONS NACIONALS

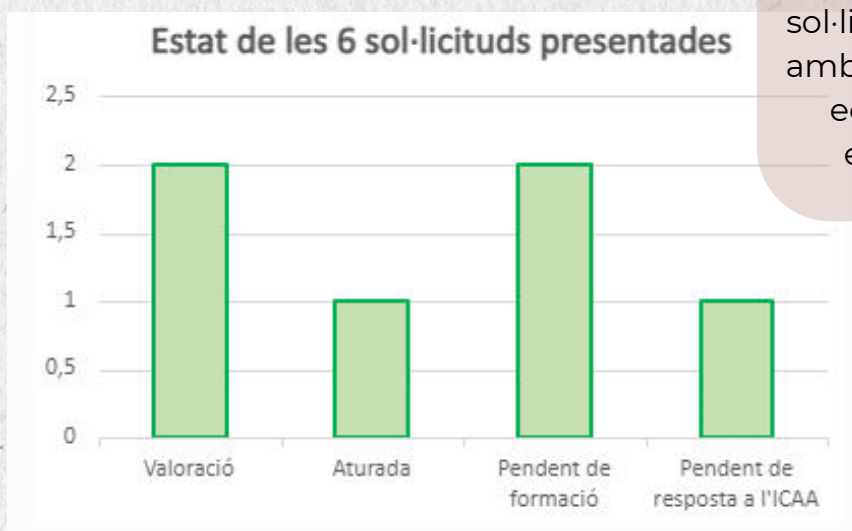
Durant aquest any 2023 s'ha donat suport a un total de vint famílies en mesura d'acolliment preadoptiu, vint-i-un nens i nenes en total de les Terres de l'Ebre, els quals pertanyen 10 de la província de Barcelona, 9 de Terres de l'Ebre i 2 al territori de Lleida.

A partir de les observacions fetes en els seguiments que comporta l'acolliment preadoptiu s'ha cregut convenient poder abordar una **formació continuada** de cara a l'any 2024 a les famílies que es troben en procés d'acolliment preadoptiu amb la finalitat de poder treballar aspectes relacionats en la història de vida i l'acceptació d'aquests orígens que tenen, organització familiar un cop arriba l'infant adoptat al domicili, etc, així com també aspectes que puguin anar sorgint en funció de les necessitats que tinguin les famílies adoptives ja que molts cops les seves **expectatives** de pares adoptants no encaixa amb la **realitat** que es troben amb el seu fill/a adoptat.

Respecte a les sessions de formació d'adopció que es porta a terme per part d'aquesta ICIF, es pretén que les famílies presents puguin arribar a prendre consciència del que suposa tenir a un infant adoptat així com també desmitificar el concepte dels nens i nenes susceptibles de ser adoptats i emmarcar a les famílies dins el sistema de protecció a la infància.

Durant aquest any 2023 podem observar que en el total de famílies formades ha hagut 1 aturada per motius personals de la pròpia família sol·licitant.

En les darreres formacions i valoracions, un cop es treballa el perfil de l'infant, veiem que les famílies que presenten sol·licitud d'adopció solen presentar confusions entre adopció ordinària i adopció amb necessitats especials.

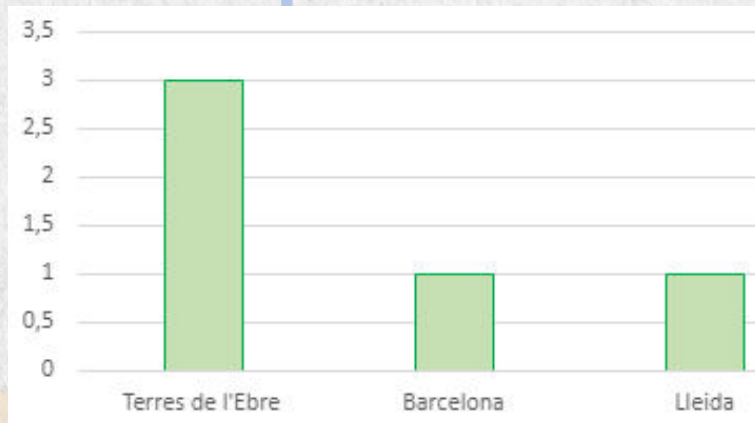

D'aquestes 6 sol·licituds 2 són amb necessitats educatives especials

ADOPCIIONS NACIONALS

Preadoptius constituïts l'any 2023 en relació a la procedència d'infants

Aquest any 2023 s'han constituït un total de 5 acolliments preadoptius, a continuació es detalla la relació que hi ha entre aquests 5 i la procedència dels nens i nenes:

Dades sobre l'adopció nacional l'any 2023 a les Terres de l'Ebre

21 seguiments

4 famílies en formació

6 sol·licituds

2 estudis complets

ADOPCIIONS INTERNACIONALS

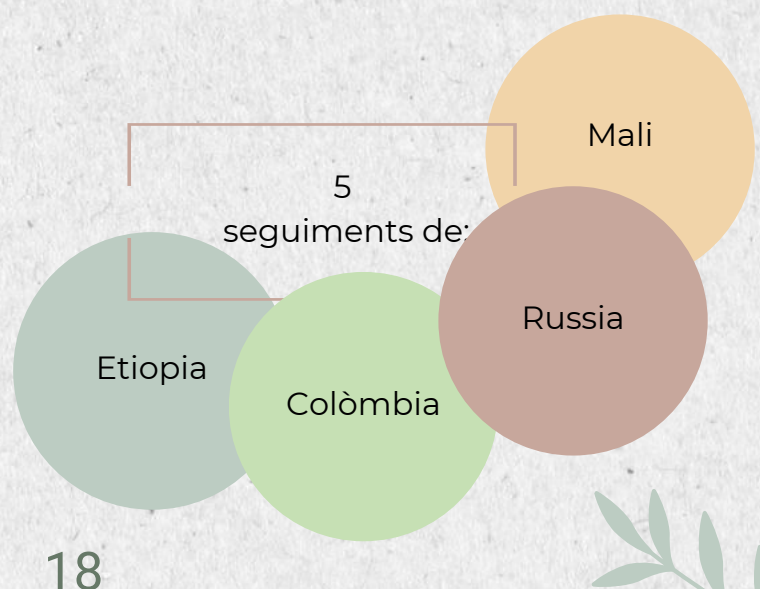
L'adopció internacional a les Terres de l'Ebre continua tenint una **tendència a la baixa**. Tot i això, els seguiments dels infants es mantenen.

El motius poden ser diversos i podríem dir inclús que necessitaríem fer un estudi més específic i endinsat que aquesta ICIF no pot portar a terme. Si es cert que la situació socioeconòmica no és només a les nostres terres, sinó arreu del territori i també l'**enduriment de les condicions** en quant a l'adopció en els diferents països, podrien ser les causes principals d'aquesta davallada en la que ens trobem.

Aquest any 2023 aquesta ICIF ha rebut 1 sol·licitud d'adopció internacional de Vietnam.

Un cop finalitzats els seguiments post-adoptius, algunes famílies continuen plantejant la necessitat de continuar gaudint del **suport dels tècnics** de l'equip, d'aquesta manera poder fer front a les possibles crisis o dificultats sorgides en el procés **post-adoptiu**. Aquesta és una demanda es continua repetint i va en augment, sigui probablement pel volum de nens que hi ha al territori. Els infants un cop creixen i es fan grans cal que afrontin noves experiències que les famílies adoptives necessiten poder explicar i al mateix temps sentir-se acompanyats. Podríem dir que també es produeixen situacions més complexes, les quals porten a que els pares puguin requerir de suport psicoterapèutic i solen demanar assessorament a aquesta ICIF.

En el pas dels anys, per part d'aquesta ICIF observem que les famílies que han realitzat l'adopció internacional amb països que requereixen el seguiment dels menors adoptats fins a la majoria d'edat quan ja porten certs temps i s'ha consolidat la filiació emocional deixen constància de què els agradaria que es pogués donar per finalitzat el seguiment i gaudir plenament de l'adopció del seu fill/a.

CONCLUSIONS

Com es pot observar al llarg de la memòria, el treball que es desenvolupa des de la ICIF, és una tasca global que parteix de les **necessitats dels infants** que tenen una mesura protectora; ja sigui d'acolliment familiar sense finalitat adoptiva, com des dels que requereixen una mesura d'acolliment preadoptiu. Com a ICIF posem la nostra mirada en el protagonista, l'infant i és ell/ella **la nostra prioritat**.

RAFAEL BENITO

Psiquiatra

obra: "Cerebros moldeando otros cerebros".

"el nadó neix amb un sistema nerviós sense fer. La construcció del cervell adult a partir d'aquest esbós, requereix de la interacció amb un cervell ja fet, el de la figura d'aferrament que ha de vincular-se a ell d'una forma estable, proporcionant-li seguretat i protecció. Les relacions interpersonals son l'agent de canvi neurològic més potent....

La importància de comptar amb persones, famílies suficientment sanes, capaces de fer una **criança**, sovint **reparadora** de les adversitats viscudes ens condueix a un treball de la ICIF amb els sol·licitants, aconseguir formar a aquestes persones per a que puguin ser cuidadors, pares disponibles, seguritzants, que siguin capaços d'acompanyar-los a sortir i viure experiències personals, que reconeguin els

seus sentiments i els ajudin a organitzar-los i compartir-los, sense sentir-se sobrepassats. També i no menys important la funció de valoració d'aquest nuclis familiars que portaran endavant paternitats compartides (en el cas de l'acolliment) o paternitats adoptives. Tenim la responsabilitat de comptar amb persones que disposen de les **capacitats necessàries** per fer front a les necessitats d'aquests nens que han patit circumstàncies adverses.

Aquestes tasques que considerem molt importants per la responsabilitat que com a tècnics desenvolupem en la vida dels nens ens porten a treballar sota les directrius de l'ICAA, seguint les seves orientacions i com no de la DGAIA. L'equip compta amb personal format en famílies i infància vulnerable, amb anys d'experiència professional d'alguns dels seus membres i també compta amb la il·lusió i les idees innovadores de tècnics joves amb moltes ganes de comprometre's.

Ens agradaria disposar d'una borsa de famílies acollidores de perfils diferents i en grau d'especialització variats, ja que no totes les famílies són idònies per tal d'acollir a tots els nens.

CONCLUSIONS

Tenint en compte les dades sobre els acolliments en família aliena exposades en l'apartat corresponent d'aquesta memòria, ens adonem d'una problemàtica que fa temps que estem trobant, la **dilatació de la temporalitat** de la mesura d'urgència, ja que s'allarga l'estada del nen amb la família i aquest fet **perjudica al menor** que està acollit atès que no gaudeix d'una mesura tècnic-administrativa definitiva i l'obliga a canviar de família massa tard, quan ja s'ha produït la vinculació amb la família.

Aquesta és una de les qüestions que cal treballar tant amb els equips d'infància com amb les famílies d'acollida atès que s'ha de demanar a uns que agilitzin els processos de valoració i a les famílies que entenguin la urgència com a tal. És habitual trobar-se en demanda de família d'urgència, però normalment l'estudi s'allarga i l'acolliment dura més temps. Pot ser que la proposta sigui d'acolliment simple i després, en esgotar la temporalitat, l'acolliment sigui permanent. Els tècnics que són conscients de l'afectació que suposa per a un infant el canvi de referents, les pèrdues, el dolor que comporta, demanen sovint si **la família** que ha tingut inicialment al nen pot **reconvertir-se** i acabar per acollir-lo molt més temps o per sempre. Aquesta situació pot ser molt complexa i fins i tot perversa, ja que es demana a les famílies que reformulin el seu projecte d'acolliment amb els perills que això comporta. Creiem que aquests tipus de situacions són un debat que caldria fer per part del sistema.

Pel que fa a les **UCAE**, continua sent una modalitat d'acolliment que **no acaba d'estendre's** amb la força que caldria. Hi ha molts nens/adolescents que necessiten de persones amb formació i amb un alt grau de disponibilitat per poder assumir acolliments més complexos, acolliments que habitualment no podrien fer-se amb famílies d'acollida ordinàries.

A Terres de l'Ebre actualment disposen de dues UCAE. Una es va constituir l'any 2022 i **només 4 infants disposen del recurs**. Seria interessant aconseguir més famílies amb aquest perfil per donar sortida a alguns d'aquests infants. Actualment a Catalunya s'està iniciant una **prova pilot d'acolliment professionalitzat**. El model és el que utilitzen al País Basc, la cooperativa Agintzari. És una modalitat diferent de la UCAE però que pot ser una opció més a tenir en compte. La ICIF ha participat en les formacions a professionals i hem assistit a les reunions quan se'ns ha convocat per tal d'analitzar la proposta de recurs.

Creiem que la UCAE i l'acolliment professionalitzat AFE, són dos tipologies d'acolliment que **podrien coexistir**, per a tipus d'infants diferents. Pensem que cal donar més estructura i millorar algunes de les condicions com ara el tema de la seguretat social i certs recursos de suport per poder fer períodes curts de respir.

Esperem que al 2024 es puguin definir aquestes dos tipologies d'acolliment i a la vegada que els AFE quedin definits, qui es fa càrrec DGAIA, ICAA, ICIF, Equip AFE...

CONCLUSIONS

Si mirem les dades d'adopcions d'aquest 2023 reflexades en el seu apartat d'aquesta memòria podem considerar que és molt important que es pugui exposar la necessitat de trobar **famílies adoptives** que acceptin perfils de **nens en necessitats especials**, ja que ens trobem freqüentment que molts nens es queden sense la possibilitat de comptar amb uns pares adoptius, llavors les famílies d'acollida han de continuar acollint-los i no sempre això és adequat (no era el seu projecte, la motivació no té a veure amb el seu oferiment, l'edat dels acollidors i la de l'infant, les necessitats dels infants i la capacitat d'aquestes famílies al llarg de la vida de l'infant...).

Un aspecte que ens agradaria reflectir i que és un debat important per al sistema, són les crisis dels acolliments, d'infants que porten temps vivint en la família d'acollida i que requereixen suspendre la convivència. La majoria dels serveis i tècnics del sistema ho veuen com un fracàs i acostumen a mantenir una actitud negativa, arribant a considerar responsables als acollidors, no afavorint la relació posterior...

La **incondicionalitat** d'un acolliment va més enllà de la convivència com a tal. Suspendre temporalment la convivència, no destrueix la relació i pot continuar d'un altra forma, amb uns altres recursos i sent figures de referència per aquest infants si tots estan disposats a treballar la relació i a trobar ponts de comunicació, a reparar i afrontar-ho.

CONCLUSIONS

Objectius plantejats per al 2023, grau d'assoliment.

Durant el 2023 es van fer els processos d'estabilització de les places de l'Administració del CCBE. I com be dèiem ha estat una època de canvis dels professionals que conformen l'equip de la ICIF. Continuar amb el treball conjunt amb DGAIA, ICAA, EAIA's i Equip Tècnic i ICIF al territori per consensuar criteris alhora de fer propostes i tipologia d'acolliments familiars.

No s'ha pogut assolir l'objectiu de formació grupal continuada per a les famílies d'acollida del territori. Aquest objectiu el mantindrem per al 2024. Tenim la convicció que el treball grupal és una eina complementària que pot donar una visió propera de les dificultats i dels avenços, compartint els participants moltes situacions similars, enriquint a les famílies.

Servei Postadopció per continuar amb la reivindicació i es pugui implementar el servei al nostre territori. " És un dels altres objectius que no hem pogut assolir, malgrat que hem realitzat algunes orientacions a famílies que havíem portat des del servei.

"La caseta": Impulsar un projecte innovador conjuntament amb tota l'àrea d'atenció a la infància del CCBE que ens permeti oferir un servei de més qualitat, on es pugui treballar les competències parentals, la relació a les visites entre els nens i la seva família d'origen, on es pugui disposar d'espais amables per fer acoblaments. La caseta està pensada com un espai confortable amb format "casa" on es puguin sentir còmodes i on els tècnics puguin intervenir i ajudar a millorar les relacions familiars. La caseta estaria ubicada al jardí del CCBE. Novament hem de dir que aquest projecte no s'ha portat a terme i no veiem actualment possibilitats que es dugui a terme a curt termini. El tema del finançament del projecte ha estat un impediment per fer-lo realitat.

Realitzar campanyes de recerca de famílies d'acollida de diversos perfils al nostre territori i fomentar la figura de l'acolliment. Hem participat activament de les campanyes organitzades des l'ICAA i en accions pròpies al territori.

Increment de sol·licituds de famílies col·laboradores i de propostes d'infants susceptibles del recurs per part de l'EAIA. Aquest objectiu podem dir que l'estem aconseguint, ja que s'ha produït un increment de noves sol·licituds i noies/is que no disposaven de recurs han començat a gaudir-lo.

CONCLUSIONS

OBJECTIUS QUE ES PLANTEJA LA ICIF L'ANY 2024

Donar resposta a totes les demandes d'acolliment familiar d'infants entre 0 i 3 anys del territori de Terres de l'Ebre i sempre que es pugui a infants d'altres territoris si es disposa del recurs.

Procurar donar resposta a totes o a la major part de propostes d'acolliment familiar d'infants de 3 a 6 anys.

Fer difusió a les diferents poblacions de la figura de l'acolliment familiar, a fi de conscienciar a la societat i augmentar el nombre de famílies d'acollida.

Promocionar de forma especial les UCAE, a fi de donar sortida a infants de perfils més complexos, que seria difícil que poguessin anar en acolliment familiar.

Continuar posant la mirada en les col·laboracions, millorant els processos i coordinacions amb EAIA i CRAE, donant a conèixer la modalitat als CRAE que s'han obert recentment al territori.

Oferir a les famílies d'acollida, formació continuada grupal a fi de poder treballar aspectes vitals que queden diluïts i que pensem que seria interessant afrontar.

Millorar els processos de formació i valoració d'adopció nacional. Revisant-los i consensuant a nivell d'equip (ICIF), sota les instruccions de l'ICAA.

Instar en la millora de la documentació personal dels infants acollits. Poder disposar de la documentació identificativa.

Treballar amb ICAA l'adopció oberta com una possibilitat real al territori.

